Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 79. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 30-го КВІТНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 30, 1985 No. 79. VOL. XCII

НТШ проголошує цикл доповідей

Ню Йорк. — Управа НТШ інформує українську громаду, що до кінця весняного сезону відбудуться слідуючі доповіді:

* Проф. Теодор Мацьків — „Українсько-жидівські відносини у першій половині XУII століття", субота, 4-го травня, год. 5-та вечора;
* Проф. Олекса Біланюк — „У пошуках п'ятого виміру: філософічні висновки із сучасної фізики", субота, 11-го травня, год. 5-та вечора;
* Проф. Василь Ленцик і проф. Ярослав Падох — „Микола Чубатий — історик Української Церкви й українського права", субота 1-го червня, год. 5-та вечора.

Всі доповіді відбудуться тут в будинку НТШ, 63 Четверта аве., біля Астор плейс

Висвятять І. Кащака

Йонкерс, Н. Й. — Диякон Іван Кашак, член парафії св. Михаїла у Йонкерсі, Н. Й., буде висвячений на католицького священика у Стемфорді, в суботу, 4-го травня ц.р.

І. Кащак закінчив середню та вищу школу св. Василія у Стемфорді. Там він одержав науковий ступінь з філософії. Він закінчив теологію у Католицькому університеті у Вашінгтоні.

У церковних та громадських імпрезах І. Кащак є завжди активний. Він є членом Старшого Пластунського Куреня „Хмельниченки".

Нововисвячений отець І. Кащак відслужить свою першу св. Літургію Подяки в церкві св. Михаїла у Йонкерсі в недію, 5-го травня.

Відкриється виставка найновіших картин В. Сазонова

Торонто (Д.Даревич). — Віталій Сазонов, відомий і талановитий український мистець, приїде сюди з Мюнхену, на відкриття виставки своїх найновіших картин. Відкриття виставки відбудеться в суботу, 11-го травня ц.р. в галерії Українсько-Канадської Мистецької Фундації.

Сазонов народився 1947 року в Сибірі, а студіював на історичному факультеті в Одесі. Від 1965 до 1974 року мешкав і працював в Одесі. В 1975 році брав участь у першій виставці українських мистців неконформістів в Москві разом з Гуменюком, Макаренком і Стрельніковим. За участь у демонстраціях в Москві за свободу слова і мистецтва Сазонов був змушений виїхати на Захід і від 1980 року перебуває в Західній Німеччині.

Картини Сазонова були включені у виставках сучасного мистецтва з України в 1979 і 1980 роках в Мюнхені, Лондоні, Ню Йорку, Філядельфії, Вашінгтоні та Клівленді. В 1982-84 роках Сазонов брав участь у пересувній виставці чотирьох сучасних мистців з України в Торонто, Вінніпезі, Чикаго, Дітройті, Клівленді, Александрії та Ню Йорку. Крім того відбулося дев'ять самостійних виставок Сазонова в Німеччині та Австралії.

Український Вільний Університет в Мюнхені видав 1983 року каталог праць мистця з 18 кольоровими репродукціями й есеєм проф. В. Янева . Восени 1984 року появився дуже гарний каталог праць мистця, який включає статтю про мистця відомого німецького журналіста Ґерд Руґе і 30 кольорових ілюстрацій його картин.

Проф. В. Янів в есеї про мистця пише: „Сазонов підіймається з матерії землі в одуховлений серпанок космології".

Найновіші картини мистця це безпредметні абстрактні композиції, маєстатично спокійні, випрацьовані технікою навіяною старовиною. В малих формах Сазонов вживає багато золота і срібла, яке подекуди домінує, а часто тільки іскристо пробивається крізь патіну притемнених барв. Кольори Сазонова на загал ясні, прозорі, повні світла, а форми геометричні і виразні як в картинах початків 80-их років. Фактура картин дальше надзвичайно цікава і багата. Мистець накладає на підбудованій поверхні кілька шарів фарби, деякі він втирає, а деякими глязурує, щоб створити живу і різноманітну поверхню композиції.

НАРАДИ КОМІСІЇ ПФ

Філядельфія. — Наради комісії Патріяршого фонду відбудуться тут в неділю, 5-го травня ц.р., о год. 10-ій ранку в домі „Софії", при 7911 Вайтвуд ровд. В нарадах візьме участь і виголосить слово о. архимандрит Любомир Гузар. Перед нарадами, о год. 8:30 ранку, буде відслужена Служба Божа в наміренні усіх жертводавців. Після нарад, о год. 1-ій по полудні — спільний обід.

У ВАШІНҐТОНІ ВІДЗНАЧАТЬ 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В ЗСА

УНСОЮЗ СПОНЗОРУЄ ЗУСТРІЧ З КОНҐРЕСМЕНАМИ

Вашінгтон (Е. І.). — Листом з датою 22-го квітня ц.р. головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис запросив членів Конгресу на відзначення 100-річчя українського поселення в ЗСА, яке відбудеться у Вашінгтоні в середу 22-го травня ц.р. При тому він теж подав інформації про українців-американців і їхню історію в ЗСА, в окремій брошурі, яку підготовив зложений Ад гок комітет у Вашінгтоні для підготови цього прийняття.

До комітету належать члени Українсько-американського кокусу у Вашінгтоні, Об'єднання Українців Вашінґтону і Союз Українок Америки, Відділ у Вашінгтоні, як також поодинокі українські громадяни.

Всі вони разом працюють над тим, щоб заплянована на 22-го травня імпреза випала якнайкраще. На прийнятті будуть показані українські народні строї, українська музика та подаватимуть українські страви.

Спонзором імпрези є Український Народний Союз, але піддержує її також 16 членів Конгресу, в тому провідники Демократичної і Республіканської партій в Палаті Репрезентантів і Сенаті, як Роберт Дол, Роберт Бирд, Томас О'Нілл, Роберт Майкл.

У своєму листі головний предсідник УНС висловлює надію, що багато членів Конґресу прибуде на прийняття.

Комітет, що створився у Вашінґтоні для переведення цієї імпрези, запрошує українців із дальших міст взяти участь у святкуваннях 22-го травня та заохочувати до участі своїх сенаторів і членів Палати Репрезентантів.

Зацікавлених проситься зголосити свою участь до 13-го травня на адресу: Ukrainian American Caucus, P.O. Box 2049, Washington, D.C. 20066.

Письмове зголошення є конечне з уваги на те, що організатори мусять подати завчасу повну листу присутніх сторожі безпеки на Капітолю.

Менор коледж іменував директора для розбудови

Дж. Кикрвуд

Дженкінтавн, Па. — Сестра Міріям Кляра, ЧСВВ, президент Менор Джуніор коледжу назначила Джана Дж. Кирквуда директором розбудови коледжу. Він перебере пряму відповідальність за успіх недавно проголошеної кампанії Менору.

Дж. Кирквуд з Голмсбург/Мейфер, давніше був асистентом президента для розбудови Менору. Він одержав бакалавр у Сейнт Франсис коледжі, а магістерський диплом в ділянці публічної адміністрації в Пенсильванійському стейтовому університеті. Він є на пості заступника для державних справ у комерційній палаті і заступником скарбника в клюбі Киваніс.

Вимагають відкликання відвідин цвинтаря

Вашінгтон. — Група 257 членів Палати Репрезентантів підписала окремого листа до канцлера Гельмута Коля з проханням відкликати пляновані відвідини президента Роналда Реґена на цвинтарі в Бітбурґу, де поховані також члени відділів СС. Листа передав у Вашінґтоні амбасадорові Західньої Німеччини Ґюнтерові ван Вель член Палати Репрезентантів з Лонг Айленду Роберт Мразек, представник демократів.

В листі сказано, що відвідини Р .Реґена на цвинтарі, де серед 2,000 похованих, є також 49 членів відділів СС буде мати у ЗСА „несподіваний вплив на відкриття болючих ран".

Рівночасно в Бонні, канцлер Коль, промовляючи у парляментарній дискусії, заявив, що президент Реґен є приятелем німецького народу і тому знайшовся тепер у внутрішніх труднощах із-за пляну відвідання німецького швинтаря. „Я є вдячний йому за його поставу, яку він ще раз показав у тому випадку", - сказав канцлер Коль, не натякаючи ані словом щоб хотів звільнити Р. Реґена з того зобов'язання.

Білий Дім не робив ніякого натиску на членів Палати Репрезентантів з Республіканської партії щодо підписання чи не підписання листа, та відомо, що деякі з них підписали листа.

„Наша настанова тепер є така, що все залежить від канцлера Коля, якщо він буде настоювати на цьому — президент Реґен таки відвідає цвинтар", — заявили речники Білого Дому.

Підготовляють черговий зустріч сиґнаторів Гельсінкських угод

Оттава. — Тут в столиці Канади, вже почала працювати підготовча комісія, яка мусить полагодити чимало справ перед початком конференції 35-ох держав сиґнаторів Гельсінкських угод. Конференція розпічнеться тут 7-го травня ц.р., і триватиме приблизно півтора місяця. В конференції братимуть участь представники 35 держав, які підписали Гельсінкські угоди в 1975 році і тим разом вони застановлятимуться майже виключно над проблемами порушення прав людини в світі, а сама конференція перший раз відбуватиметься на північноамериканському терені.

Попередня конференція комісії безпеки і співробітництва в Европі, яка відбулася в 1983 році в Мадриді, не була успішною з огляду на зістрілення совєтськими джетовими літаками південнокорейського пасажирського літака. У цій катастрофі загинуло 269 осіб, а сам випадок викликав велике обурення і протести у вільному світі. Цим разом делеґації поодиноких держав приїдуть до Оттави з більшим оптимізмом у зв'язку з роззброєневими нарадами ЗСА і СССР в Женеві, змінами в Кремлі, поліпшенням економічних відносин тощо.

Голова американської делеґації на згадану конференцію Ричард Шифлер заявив, що ЗСА не видвигатимуть цього року драстичних справ, які могли б бути інтерпретовані совєтами, як вмішування у їхні внутрішні справи. Це однак не означає, — кажуть політичні спостерігачі, — що інші представництва будуть мовчати про болючі справи, головно потоптання прав людини, безправне переслідування і тероризування людей, перетримування їх у так званих психіятричних закладах КҐБ і зумисне обмежування свободи для багатьох народів. Недавно американські знавці підсовєтської проблематики, інформували, що за красномовними словами совєтських лідерів скривається страшна тоталітарна дійсність. В СССР все ще перебуває в концтаборах біля п'яти мільйонів людей, а багато з них вже були суджені по два і три рази на високі вироки і то навіть не за кримінальні злочини, а за приналежність до Гельсінкських груп і груп спротиву. Відбувати коштовну конференцію сиґнаторів Гельсінкських угод тільки для затримання традиції немає змислу, — кажуть деякі західні дипломати і аналітики.

Д. Ортеґа поїхав за допомогою до Москви

Москва. — Лідер сандіністів, а від якогось часу також „президент" Нікараґуа, який був обраний на це становище у підфальшованих виборах, без участи опозиційних партій Даніель Ортеґа, перебуває тепер в Совєтському Союзі, куди він поїхав просити економічної допомоги для контрольованої ним країни, яка помалу, але постепенно, перетворюється з допомогою СССР і Куби у другий совєтський пляцдарм і випадову базу для поширення комуністичних революцій в Латинській Америці.

Совєтське пресове агентство ТАСС відмічує з приводу приїзду Ортеґи до Москви, що Адміністрація Роналда Реґена правдоподібно стосуватиме економічну бльокаду проти Нікараґуа, після того, як Палата Репрезентантів ЗСА відкинула проєкт Президента про уділення 14 мільйонів допомоги для „контрас", тобто антикомуністичних повстанців, які ведуть відкриту збройну боротьбу проти сандіністського уряду і змагають до встановлення демократичної системи у своїй країні. Очевидно, Уряд ЗСА, з першого дня допомагав повстанцям чим міг, але совєтські лідери за посередництвом своїх дипломатичних місій у вільному світі і західні лібералі та пацифісти, які в минулому врятували не один лівий уряд і, до речі, допомогли Фіделеві Кастрові закріпитися на Кубі, робили все можливе, щоб допомогти комуністам втриматись при владі.

Д. Ортеґу вітали на летовищі в Москві другорядні особи з совєтського лідерства, бо самі головні — Міхаїл Ґорбачов, Андрей Ґромико, Ніколай Тіхонов, перебували в тому часі у Варшаві на нарадах Варшавського Пакту. Нікараґуанський диктатор, який крім СССР думає відвідати також інші східньоевропейські комуністичні країни, проситиме Москву про уділення додаткових 200 мільйонів долярів економічної допомоги.

По дорозі до СССР Д. Ортеґа вступив до Гавани, і дві години нараджувався з тамошнім диктатором Ф. Кастром про що також згадало совєтське агентство ТАСС, помістивши фотознимку з привітання Ортеґи і короткий витяг з його життєпису.

Очевидно, совєтські лідери ніколи офіційно не признавались, що вони забезпечують нікараґуанську армію зброєю, кількість якої вже давно перейшла потреби Нікараґуа і тому на Заході думають, що частина тієї зброї призначена для комуністичних і скрайньолівих партизан в Латинській Америці. В 1981 році СССР уділив для Нікараґуа допомоги в сумі 50 мільйонів долярів, але тоді була мова про допомогу для занедбаного сільського господарства й інших цивільних потреб. Поїздка Д. Ортеґи була проголошена офіційно зараз після того, як Палата Репрезентантів відкинула трьома голосами більшости пропоновану Президентом допомогу для повстанців.

Як виглядає з розвитку подій, американські демократи взяли на себе велике ризико відповідальности за поширення комуністичних впливів в Центральній Америці, — кажуть деякі політичні аналітики і спостерігачі.

В СВІТІ

ІЗРАЇЛЬ ВІДЗНАЧИВ в кінці минулого тижня 37-му річницю своєї самостійности. Церемонія в Єрусалимі відбулася з участю президента Хаїма Герцоґа, прем'єр-міністра Шімона Переза та багатьох інших офіційних осіб. Виступаючі з промовами офіційні особи підкреслювали тяжке економічне становище Ізраїля і висловлювали свою турботу з приводу громадянської війни в Ливані та зростання антиарабського екстремізму серед ізраїльської молоді. У святкуваннях брали участь також представники держав, які вдержують дипломатичні зносини з Ізраїлем.

ПРЕДСТАВНИКИ АНТИКОМУНІСТИЧНОГО підпілля в Нікараґуа заявили, що вони не припинятимуть боротьби проти сандіністського прокомуністичного уряду, не зважаючи на те, що Палата Репрезентантів ЗСА, відкинула пропозицію Адміністрації президента Роналда Реґена про виділення 14 мільйонів допомоги для них. Контрольована демократами Палата Репрезентантів не погодилася також з пропозицією Президента, щоб тих 14 мільйони призначити на харчі, одяг й інші харитативні цілі для повстанців. Виступаючи у Вашінгтоні, лідери повстанського руху Альфонсо Робелльо і Адольфо Калєро критикували поступування американських лібералів і вказували на наявну загрозу для ЗСА з боку теперішнього уряду сандіністів, який повністю підтримує політику СССР і Куби в Центральній Америці. Вони привезли зі зобою до ЗСА документацію, переловлену під час боїв із сандіністами, яка говорить, що політичними командирами в нікараґуанській армії є старшини комуно-московської імперії, Куби, Східньої Німеччини, Болгарії й інших комуністичних країн.

НАЗНАЧЕНИЙ СОВЄТСЬКИМ Союзом і його окупаційною армією афганський „президент" Бабрак Кармаль признався, що антикомуністичні повстанці, які ведуть бої із совєтськими частинами і так званою „народною" армією Кармаля, мали деякі успіхи і спричинили шкоди на кільканадцять більйонів долярів. Кармаль закликав тих афганців, які покинули країну і перебувають тепер в більшості в Пакістані, повертатися домів. „Двері для кожного афганця відкриті і ми радо вітатиме кожного поворотця, що хоче чесно працювати для відбудови своєї країни", — заявив Кармаль під час радіопередачі, яку було чути в Пакістані і в деяких частинах Індії. Речники руху спротиву заявили, що виступ Кармаля був подуманий для того, щоб внести розкол серед антикомуністів.

НЮЙОРСЬКИЙ ЩОДЕННИК „Волл-Стріт Джорнал" повідомив в кінці минулого тижня, що Сінгапур погодився контролювати експорт усіх товарів, які купує СССР на ринках тієї держави. Показалося, що Москва, домовившись тихцем з багатьма американськими компаніями, купує в Сінгапурі американські товари, які мають стратегічне значення зокрема компютори та іншу технологію, й масово вивозять їх до СССР. В останньому часі американські розвідчі чинники і Пентагон намагаються звернути увагу заприязненим із ЗСА країнам, що СССР, не маючи змоги купувати потрібну технологію безпосередньо в ЗСА, купує її окружною дорогою. На цьому чорному „бизнесі" заробляють великі гроші несовісні торгівці і так звані посередники в багатьох державах світу.

СПЕЦІЯЛЬНІ американські кораблі — виловлювачі мін появилися в Червоному морі після того, як там, наїхавши на міну потужної сили, затонув великий грецький корабель з ладунком залізної руди. У випадку загинуло тільки двох моряків, решта 29 врятувались з допомогою інших кораблів, які були покликані на допомогу.

В АМЕРИЦІ

ГОЛОВНИЙ ІНСПЕКТОР Пентагону заявив публічно, що 45 із 100 великих підприємств є тепер під розглядом своєї діяльности тому, що вони допустилися різних кримінальних злочинів, підкупств та шахрувань. Комісія для розгляду таких справ серед підприємств, що працюють для війська, постала під натиском офіційних чинників вже перед двома роками.

ГРУПА ДОСЛІДНИКІВ з Бостонського університету подала до відома, що вони успішно закінчили досліди над новим способом вживання інсуліни через впорскування її до носа. Але ще мине довгий час, заки зможуть цей спосіб уживати в загальному, бо він вимагає ще розв'язання різних побічних питань.

У СЕНАТІ РОЗПОЧАЛИСЯ дискусії на тему бюджету, який має зредукувати дефіцит на 52 більйони долярів у 1986 році. Але з уваги на те, що плян Президента, який він проголосив у своїй промові до народу в середу, 24-го квітня ц.р., не має потрібної більшости голосів у Сенаті, провідник його сенатор Роберт Дол пересунув остаточне голосування над бюджетом на дальші дні.

ПРИ ВПРАВАХ ВІЙСЬКОВИХ частин американської армії, яких вишколюють для евентуальної боротьби з ворогом, уживають тепер щораз більше електронічних засобів та компюторів, які допомагають в означенні усіх дій на полі бою.

ФЕДЕРАЛЬНЕ БЮРО ХВОРІБ подало до відома, що вже знову є досить щіплянки проти коклюшу і можна її загально уживати. Як відомо, через брак вистачаючої кількости щіплянки в останньому часі, федеральне бюро контролі хворіб не дозволяло давати її дітям нижче одного року життя.

В СТЕЙТІ КОННЕКТИКАТ стейтова леґіслятура переголосувала більшістю голосів 114 до 30 проєкт закону, яким буде дозволено на вживання алькогольних напитків щойно від 21 року життя. Досі в тому стейті границя віку для пиття була 20 років. Проєкт закону піде тепер ще під голосування сенату і сподіються що й там він знайде подавляючу більшість. В стейті Ню Йорк губернатор Маріо Квомо звернувся з апелем до леґіслятури підвищити вік для дозволу пиття з 19 років до 21.

В ЧЕТВЕР, 25-ГО КВІТНЯ ц.р., у вечірніх годинах 28-літній безробітний чоловік Педро Лябой увійшов до переповненої катедри св. Патрика в Ню Йорку і закликавши всіх вийти, заявив, що підкладає бомбу під вівтар, якщо не зможе говорити з новоіменованим кардиналом, архиєпископом Джаном О'Коннором. Після двох годин переговорів з поліцією він піддався і показалося, що він не мав ніякої бомби.

КОНФЕРЕНЦІЯ „ПЕРШИХ ЛЕЙДІ" в Білому Домі, яка відбувається з ініціятиви Ненсі Реґен для обговорення питання наркоманії закінчила свої наради у Вашінгтоні і перенеслася до Атланти, щоб там вислухати знавців цієї проблеми, які подали свої пересторогу проти світової небезпеки надуживання наркотиків, зокрема кокаїни і маріхуани, серед молодих людей. Ненсі Реґен у своєму слові в Атланті перед 2,000 присутніми заявила, що конференцію вона скликала з того приводу, щоб дати знати батькам дітей-наркоманів, що вони не є самі зі своїм горем, але що це саме переживають батьки в різних країнах світу.

Панель в Ірвінґтоні розгляне справу знеславлення

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Членки 86-го Відділу СУА в Нюарку, Н. Дж. влаштовують у п'ятницю, 10-го травня в годині 7:30 вечора, у приміщеннях Українського Народного Дому в Ірвінгтоні, при 140 Проспект авеню панель на тему: „Знеславлення українського імени".

У цьому панелі виступлять чільні українські громадські діячі: д-р Богдан Витвицький — голова Асоціяції Професіоналістів і Підприємців в Ню Джерзі і Ню Йорку та автор книжки „The other Holocaust" („Інший Голокост"), Галя Козак — голова української Ліги Проти Знеславлення, Роман Купчинський — голова Видавництва „Пролог" і публіцист,д-р Мирон Куропась — заступник головного предсідника Українського Народного Союзу та знавець розвитку українського громадського життя в Америці, й Ігор Ольшанівський — голова організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні.

В редакції „Свободи" (сидять, зліва): Ліда Гайдучок — культурно-освітня референтка, Оля Гнатейко — голова; (стоять, зліва): ред. Любов Коленська, членка цього Відділу, та Любов Лапичак — адміністратор Видавництва „Свободи" і касир 86-го Відділу СУА.

Членки Управи 87-го Відділу поінформували редакторів, що з уваги на зростаючу актуальність цього питання, яке сьогодні турбує усю українську спільноту в діяспорі, постав задум членок, щоб влаштувати згаданий панель, аби після прослухання панелістів і проаналізування цієї преважливої проблеми — спільно знайти для неї розв'язку.

ЗУСТРІЧ УЧЕНИЦЬ ГІМНАЗІЇ СС ВАСИЛІЯНОК

Кергонксон, Н. Й. — Зустріч колишніх учениць гімназії Сестер Василіянок у Львові відбудеться цього року в днях 15-го і 16-го червня ц.р. на оселі Українського Народного Союзу — Союзівці. Зустріч подумана, як товарисько-розвагова імпреза. Замовляти кімнати треба в управі Союзівки, пишучи на адресу: Soyuzivka UNA Estate, Kerhonkson, N. Y. 12428, tel.: (914) 626-5641.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Апель до народу

Президент Роналд Реґен виголосив у середу, 24-го квітня ц.р. з Білого Дому палкий заклик до американського народу, щоб американські громадяни телефонами, депешами й листами поручали своїм конґресменам і сенаторам підтримати в Конґресі компромісовий проєкт нового бюджету, виготовлений республіканською більшістю в Сенаті і президентом Реґеном. Промова Реґена — палка, емоційна, густо перетикана цифрами і датами, мала за провідну думку: не можна державі видаткувати більше, як вона отримує з податків своїх громадян. Видаткування „більше" вимагає вирівнювання дефіциту заборгуванням і воно мусить довести до катастрофи економічної і тим самим і політичної.

Реґен покликався на свою обіцянку з-перед чотирьох років, як тільки став президентом, що буде змагати до зрівноваження бюджету. Цього не можна зробити новими податками, бо не можна карати народу. Реґен таврував „стару ґвардію" в Конґресі, яка вбачала тільки в податках рятунок господарства і так само кількакратно таврував „видатковців" — „спендерс" — під якими треба розуміти демократичний Конґрес. „Треба доконче зупинити гін видаткування" — закликав Реґен. Єдиний рятунок він вбачає у прикороченні видатків, себто практично, у ліквідації або значному поменшенні різних бюджетових позицій по стороні видатків. Реґен признає, що це вимагає пожертви, від тих різних верств народу чи окремих осіб, які за новим бюджетом втратять деякі давні матеріяльні користі. Тут він пригадав відомий вислів демократичного президента Джана Кеннеді: „Не думайте про те скільки вам дала батьківщина, а лише скільки ви дали батьківщині". Таким чином Реґен апелював до патріотизму, який вимагає й пожертви, коли цього потребує добро країни. Зрівноваження бюджету, казав Президент,-це не справа його, Президента, а справа цілого народу. Він є проти накладання нових податків, проти субвенцій „всім і вся" і він заповів що закладе вето проти кожної „хоч як хитро замаскованої" постанови Палати Репрезентантів, де демократи мають більшість, яка йтиме проти засади бюджетових ощадностей. Тільки в одній ділянці Реґен допускає збільшення видатків — на три відсотки в порівнянні з попереднім бюджетом, а то на оборонні цілі.

Безпосередньо після 25-хвилинної промови Роналда Реґена промовляв через ті самі телевізійні станції голова демократичної меншости в Сенаті Роберт Бирд, сенатор із Західньої Вірджінії. Об'єктивно стверджуючи — промова сенатора Бирда стояла також на високому рівні і щодо способу виголошення і щодо ділового змісту, — хоч деякі його твердження дискусійні. Бирд ствердив готовість співпрацювати з Президентом і республіканською більшістю в Сенаті, але закинув Президентові несправедливість у підході до різних ділянок життя в країні. Конкретно, він висловився проти обмежування видатків на нові наукові досліди, на студії для молоді і в щорічному невеликому підвищуванні старечих пенсій у достосуванні до зросту коштів утримання. Коли Реґен мав рацію, що вказував на перестарілість різних проєктів, на які видається гроші без користи для країни, то й Бирд казав правду, коли звернув увагу, що пересічний американський заробітчанин платить вищі податки, як більйонові промислові корпорації, упривілейовані податковою системою і підходом консервативно-республіканських кіл. Бирд зокрема закинув Президентові, що він зламав своє приречення не рухати установи соціяльного забезпечення.

Президент має рацію, що справа зрівноваження бюджету, що його дефіцит дійшов до астрономічних висот, це загроза катастрофи цілої економіки країни. Це велика турбота Роналда Реґена, який має проти себе опозицію, яка використовує кожний момент і кожну нагоду для підірвання поваги республіканського президента з увагою не на добро американської великодержави, а на виборчий інтерес Демократичної партії. Тепер Роналд Реґен опинився під обстрілом від опозиції за бюджет, за його політику супроти Нікараґуа і за його рішення відвідати цвинтар з могилами німецьких вояків під час відвідин у Західній Німеччині.

Реґен здобув собі таку популярність своєю політикою і своїми промовами, що його називають „великим комунікатором" — треба сподіватися, що він зуміє переробити теперішню кампанію ворожих йому чинників і що його популярність, дещо підірвана в наслідок отих останніх атак, повернеться до давнього рівня.

Володимир Яців

УКРАЇНСЬКО — ПОЛЬСЬКІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ В ІСТОРИЧНОМУ АСПЕКТІ

На тему українсько-польських взаємозв'язків на відтинку політичному, культурному і релігійному, написано багато наукових праць, як теж багато статтей, які обговорюють проблеми, що відносяться до українсько-польських взаємовідносин. Тема ця напевно вважатиметься ще довго невичерпною дослідникам історичних епох і літературо — та культурознавцям. Крім наукових праць велике значення мають теж статті, які найшвидше впливають на масового читача, і тому автори, які не розуміють цього факту, і умисно викривляють або фальшують історичні факти, неґативно впливають своїми статтями на об'єктивне бачення українсько-польських взаємин.

У минулому році було досить випадків такої селективно-неґативної підбірки фактів на цю тему на сторінках польської преси. Прикладом такого неґативного ставлення до справи українсько-польських взаємозв'язків може послужити стаття Яцека Е. Вільчура, яка появилась в 26-тому числі тижневика „Пшеґльонд Тиґодньови", в якій автор старається полемізувати з професором Є. Томашевським, історикОм і знавцем українсько-польських відносин, який об'єктивно без пристрастей перевіряє факти на підставі документів і видає свій об'єктивний висновок, що не подобається таким обивателям, як Я.Е. Вільчур і йому подібним патріотам, які хотілиб бачити польську державу включно з Львовом і Вильном.

Можна завважити, що не тільки в польській пресі в Польщі, але також у деяких польських часописах тут на еміґрації появляються праці і статті, авторів, які є неґативно наставлені до польсько-українських взаємозв'язків. Однак є також такі автори, статті яких появляються в польській пресі в Польщі, і які ставляться позитивно до взаємозв'язків польсько-українських. Авторів цих рідкісних позитивних статтей, які зосереджувалися насамперед на тому, що єднає ці обидва народи, напевно з приємністю сприйняв вдумливий читач.

Однією з помітніших цих рідкісних статтей є дуже цікава стаття Станіслава О. Стемєня під заголовком „Польсько-українські культурні зв'язки", яка появилась в тижневику „Жице Пшемиске" число 49/84. В цій статті автор обговорює польсько-українські культурні зв'язки, починаючи вже від леґендарних братів „Леха Чеха і Руса", а завершуючи сучасністю автор С.О. Стемпєнь пише таке: — „Свідомість близької споріднености слов'янських народів особливо сильно від найдавніших часів закріпилася в українців і поляків. Має це своє віддзеркалення в культурі обидвох народів, взаємовідносини яких, правда, не вільні від сутичок і конфліктів, але теж ніколи не бракувало в них проявів згідного співжиття, співробітництва і спільної боротьби за волю. „Взаємопроникання культур польської і української починалось, — каже автор від найдавніших часів, уже в родинах. Зав'язували сім'ї русини і мазовшани чи краков'яни, королі і княгині, а до останніх століт перетривав у Галичині звичай відзначати свята подвійно — „польські" та „руські".

Особливе посилення польсько-українських всесторонніх зв'язків відбулося в час панування короля Владислава Ягайла, що світову культуру починав пізнавати насамперед за посередництвом руської мови. Автор Станіслав О. Стемпєнь у своїй статті пише, що „однією з найстарших пам'яток русько-візантійського малярства в Польщі є ікона ченстоховської Богоматері, яку в 1382 році князь Владислав Опольчик привіз з галицького Белза". Далі автор інформує читача про зв'язки цих двох народів, і каже, що через Польщу на Україну плили цілющі течії европейського гуманізму і рівночасно польські творці насичували свої надбання українською тематикою, мовою, просто елементами української культури". Автор уважає, що ці взаємозв'язки зміцнювалися боротьбою поляків та українців із спільним ворогом, а найяскравіші приклади цієї боротьби проти спільного ворога — це Грунвальд, Хотинь — Відень.

Треба признати, що С.О. Стемпєнь добре обізнаний також з українською культурою, літературою, і історією. Автор знає деталі з окремих культурних епох на Україні, прізвища українських письменників, революційних діячів. Подає багато прикладів впливу України на творчість і діяльність окремих важливих в історії та культурі Польщі осіб, які мали великий вплив на життя свого народу. Стаття Станіслава О. Стемпєна закінчується прикладами взаємозв'язків з останніх років.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Камерне тріо в концерті УІА

Оце камерне тріо чи терцет, що ще недавно називалося „Калина" перезвалося на „І трії" (я особисто цією назвою мало одушевлений), себто, за італійським розумінням, це солісти з трійки. Назва може дещо претенсійна, а крім цього зобо'язуюча. Бракує в цьому тріо симпатичної, скромної і любленої скрипальки Галі Стрілець. Її місце зайняв скрипаль Йосиф Барківський-Берман. Чи ця зміна була потрібна, можна сумніватись. Одна жінка і два мужчини творили терцет сприємливий для всіх. А Галя була і брава інструменталістка. Вона одна з перших скрипальок в Американській симфонічній оркестрі, а члени тріо звичайно не є солістами.

Із низки клясичних концертів, тепер під керівництвом композитора Ігоря Соцевицького, був це четвертий і останній концерт цього сезону, 24-го березня ц.р., в Українському Інституті. „І трії" складалось тепер зі скрипаля, згаданого вже, Йосифа Барківського-Бермана та відомих нам, віольончеліста Нестора Цибрівського і пяніста Томи Гринькова. Заля була виповнена, як рідко коли, бо того самого дня було там відкриття цікавої мистецької виставки Аркадії Петришин-Оленської і глядачі, що прибули на малярську імпрезу, скористали з нагоди та побували теж на музичному концерті. Було поважне число і чужої публіки.

У програмі цього камерного концерту було три більші композиції: „Фортепіянове тріо Ес-дур" Людвика ван Бетговена, „Фортепіянове тріо ґ-моль, тв. 110" Роберта Шумана та „Фортепіянове тріо — клясичне Д-дур, тв. 17" Віктора Косенка.

Композиції Бетговена і Шумана заграли музиканти свобідно, справно, розмашно; проте хоч і музикально, зате дуже голосно і дещо монотонно. З виконання виходило буцімто обидва твори були написані лише форте і фортіссімо. Через це враження з обох виконаних композицій залишилося не зовсім належне та глибоке. Треба вважати, що динамічну інтерпретацію виконавці не зглибили та не випрацювали. В минулому таке нашому терцетові не притраплялось. Може бути, що треба довше працювати, щоб зігратись краще Це була перша частина програми.

У дальшому ми почули знамените „Тріо" Косенка. Цим ми не хочемо сказати, що наш композитор більший від Бетговена чи Шумана, однак його композиція, поминаючи навіть виконання, була куди цікавіша від двох попередніх та була сповнена великої, мистецької багатосторонности. Його і заграли виконавці далеко краще і технічно і інтерпретаційно.

Перша частина „Тріо", це „аллеґро кон бріо" з Косенківською молодечою життєрадістю в енерґійному мелодійному звучанні. В другій частині „скерцо" (чомусь у програмці назване „престо"), що є, либонь, і найкращою частиною цілої композиції, почули ми два блискучі, різні мотиви: один скочний, жартівливий, дуже принадний своєю мелодикою, другий широкий, розспівний, весільно-святково мажорний малюнок, що знову переходить ще раз у первісну веселість. Третя частина, це зовсім інший, контрастний світ. У „лярґо фунебре" промовляє до нас мінорними мотивами і сумовитим маршем, маркованим чітко фортепіяновими акордами та кінчиться заникаючим пяніссімо. Четверта частина „Тріо", це знову „алеґро", але „енерджіко", де знову чарує нас музика сповнена бадьорости зі шпарким, мажорним закінченням.

У цій речі представили себе виконавці в кориснішому світлі, як попередньо. Челіст Цибрівський зумів зосередитись більше на фрази в піяно, як два інші інструменталісти. Такі нерівності треба вигладити спільно викінченням, щоб на наступний сезон терцет був на мистецькому рівні не тільки технічно, але вповні інтерпретаційно, передусім — чуттєво. Отже будьмо оптимістами.

Д-р Мирон Куропась

„АМЕРИКАНСЬКА СВАСТИКА"

Higham, Charles „American Swastika", Doubleday and Company, Inc., Garden City, N.Y., 1985, pp. 332.

I.

Думаю, що можна було сподіватися, що скорше чи пізніше появиться така книжка як „Американська свастика: жахлива історія нацистських коляборантів серед нас від 1933 року до сьогоднішнього дня". Без такої публікації інспірована КҐБ теперішня нагінка на американських українців не була б всецілою.

Автор книжки, Чарлз Гіґем, який пише біографії голливудських особистостей, признається до того, що він мав „велику допомогу у писанні цієї книжки з центру Сімона Візенталя для студій про жидівський голокост". „Американська свастика" — це радше шматок фальшивих совєтських дезінформацій який нічого нового не дає. Навпаки книжка Гіґема, це в засаді переписаний, а до того перестарілий переклад газетних вигадок, що їх пропаґували американські сталіністи в сорокових роках.

Більшість з того, що подає Гіґем у своїй книжці про американських українців вперше появилося на сторінках періодика „Година", інспірованого комуністами видання Популярного фронту, яке редаґував Алберт Е. Кан, як також у книжці виданій 1942 року п.н. „Саботаж! Таємна війна проти Америки", що її написав той же Кан і Майкл Сеєрс. В 1946 році Кан і Сеєрс також випустили книжку п.н. „Велика конспірація: Таємна війна проти СССР", яка була безкритичною обороною Сталіна та його політики. „Здається найбільшим історичним осягом Сталіна для здобуття одности і сили совєтського народу" — читаємо у цій книжці — „був його незрівняний хист на пості комісаря національностей. Його політика вимазала расові, релігійні, національні і клясові непорозуміння і дала різним совєтським групам ту одність і гармонійність, що вони могли спільно боротися та гинути в обороні Ленінграду, Сталінграду і цілої російської землі". Як можна було сподіватися від авторів з такими поглядами, усі намагання українських націоналістів здобути незалежність України описується як інспіровані німцями або фашистами. Ось такими матеріялами послуговується Гіґем у своїй новій книжці. Гіґем також покликається на деякі джерела ФБІ, які нібито підтверджують його закиди у сторону американських українців. Це розуміється не є правдою. Знаючи матеріяли ФБІ про Організацію Державного Відродження України, Об'єднання Гетьманських Організацій та Український Народний Союз, як також про поодиноких провідників українського життя в ЗСА, яких прослíджувало ФБІ з приводу закидів про них комуністичних елементів у 1930 - 1940 роках, доказують ясно, що ні одне із тверджень Гіґема, які він подає як „факти" не відповідають правді. Після довгих і вичерпних інвестиґацій усі ці три українські організації і поодинокі люди зв'язані із ними були урядово визнані як невинні, окремим листом директора ФБІ Дж. Едґара Гувера.

Не є можливо в короткій статті вичислити усі ці перекручення, пересади і неправди, що їх розповсюджує Гіґем та його видавець. Тому я вибираю лише ті найважливіші та найбільше неправдиві із них.

Гіґем пише, що Український Народний Союз, з осідком при 83 Ґренд Стріт в Джерзі Сити, Н.Дж. мав 40,000 членів в 1940 році „які усі працювали під проводом колишніх лідерів Білої ґвардії, терористичної царської організації, яка була відома з того, що виконувала убивства в Польщі та на Балканах".

Як відомо кожному, що принайменше дещо розуміється на українських проблемах, братська організація УНС не була ніколи під проводом колишніх „царських службовиків" тому, що УНС від свого оснування був завжди протиросійський, протицарський і протибольшевицький. Ніколи УНС не був в ніякий спосіб зв'язаний з членами Білої ґвардії.

„В 1930 роках" — пише Гіґем — „провідники терористів з рядів ОДВУ разом із провідниками німецької армії, що спеціялізувалися в шпигунстві, появилися в ЗСА і дістали право перебування, тоді коли багато жидів мали великі труднощі продістатися через вушко голки, яким для них було бюро віз державного департаменту".

Це були члени Організації Українських Націоналістів а не члени ОДВУ, які відвідали ЗСА. ОДВУ було організацією на американському терені і не було причини, щоб її члени „відвідували" країну, в якій жили. Ніхто з членів ОУН не був в той час в німецькій армії і нікому з них не дано права перебування, Лише декільком українцям було дозволено в той час іміґрувати до З'єдинених Стейтів Америки тому, що вони, як і більшість жидів, походили зі Східньої Европи, території, якій в загальному дано меншу іміґраційну квоту, ніж північній або Західній Европі. Проте, спотворювання цього факту Гіґемом цілком відповідає тезі Аллена А. Раєна, щодо того, що українці — „воєнні злочинці" і завжди користалися упривілейованим в порівнянні з жидами статусом.

„В 1940 році, після цілого ряду таємних нарад по всій країні, — пише Гіґем, — провідником ОДВУ в З'єднаних Стейтах був монсеньйор Іван Бучко", який, згідно з Гіґемом, був видворений з Уруґваю і Арґентини за „його діяльність на користь нацистів".

(Продовження буде)

МІЖНАРОДНИЙ КОМІТЕТ Червоного Хреста виступив з пропозицією, щоб міжнародні організації, зокрема Організація Об'єднаних Націй, постаралися про більше забезпечення кореспондентів і взагалі працівників засобів масової інформації, які дуже часто стають жертвами конфліктів, льокальних воєн і розрухів, бо ніхто не респектує їхньої приналежности до спілки журналістів чи інших міжнародних об'єднань. Випадок, який трапився з трьома репортерами Сі-Бі-Ес в Південному Ливані викликав тривогу в цілому світі і таких випадків треба в майбутньому оминати. Свідки кажуть, що ізраїльські вояки відкрили вогонь по репортерах, не зважаючи на їхні позначення і пов'язки на рукавах. Міжнародна конференція Червоного Хреста вважає, що держави світу не мають права без причини арештувати робітників пера чи фоторепортерів, бо вони виконують свою повинність.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ подав до публічного відома, що в найближчих днях покличе окремий комітет для поширення політичної акції у зв'язку з його плянами кандидувати на президента ЗСА у виборах в 1988 році.

Любов Дражевська

ПРО ПЕРШІ РОКИ ДІЯЛЬНОСТИ УВАН У ЗСА ТА ЇЇ ПЕРШОГО ПРЕЗИДЕНТА М. ВЕТУХОВА

(До 35-тиліття заснування Академії)

I

Перші організаційні збори УВАН у ЗСА відбулися в Ню Йорку 15-го квітня 1950 року і цю дату вважається днем її оформлення.

То були перші дні перебування повоєнної української еміграції в Америці: пристосування до життя в Новому Світі і спроби активних політичних громадських та культурних діячів шукати способів співпраці з існуючими українсько-американськими організаціями та спроби творити нові. Перед тим був так званий „таборовий період" життя української еміґрації у повоєнній Німеччині, окупованій альянтами. Тепер нові покоління американських і канадських учених українського походження починають вивчати той період. Очевидно в майбутньому знайдуться історики української діяспори, що зацікавляться діяльністю учених утікачів, серед них недостріляних і переслідуваних учасників відродження української науки в періоді між 1917 до кінця 1920-их років. Року 1945 в Авґсбурзі вони заснували Українську Вільну Академію Наук, що мала продовжувати традиції Української Академії Наук, закладеної 1918 року. Президентом був історик Дмитро Дорошенко. З кінця 1948 року, через масовий виїзд еміграції, також учених, за океан, осередок Академії в Авґсбурзі втратив свої значення. Президію її перенесено до Канади, де від 1948 року перебував Дорошенко.

Скоро стало ясно, що в кожній країні, де пляновано діяльність УВАН, вона повинна бути юридично оформлена як інституція в цій країні, що підлягає її законам. Відповідну ухвалу винесли 15-го квітня 1950 року члени Академії, що перебували в Америці.

За даними першого випуску „Annals" („Аннали") Академії, що вийшов у січні 1951 року, в той час в Америці перебувало 65 членів і співробітників Академії. Серед них я знайшла 14 осіб, які свого часу були пов'язані з Українською Академією Наук у Києві. Дійсним членом УВАН у Німеччині, а потім у ЗСА, був Степан Тимошенко, визначний учений у ділянці будівельної механіки і опору матеріялів. Улітку 1918 року, він був членом Комісії для вироблення законопроєкту про заснування УВАН у Києві; був одним з одинадцяти перших академіків, яких призначив Гетьман за згодою Комісії, яка виробила статут. С. Тимошенко еміґрував десь 1920 року, від 1922 року жив в Америці. Учений світової слави, крім ряду публікацій, що прокладали нові шляхи в науці, він був автором кількох підручників, широко вживаних у технологічних інститутах усього світу, також в Америці і СССР. З нашою Академією тісно не співпрацював.

Натомість активним членом Академії був його молодший брат Володимир Тимошенко, видатний економіст. У 1918-19 роках був керівником Інституту Економічної Коньюнктури при УАН у Києві. Потім еміґрував, від 1926 року був у ЗСА, в роках 1936-50 професором Стенфордського університету. В Тимошенко був членом першої управи УВАН у ЗСА, головою її економічного відділу, членом редколеґії „Анналів". Коли бував у Ню Йорку, читав доповіді на наукових конференціях Академії.

Активно працювали в Академії такі учені, в минулому пов'язані з УАН у Києві від 1921 року — ВУАН, Всеукраїнська Академія Наук: Лев Биковський — у 1919-21 роках працював у Національній (згодом Всенародній) Бібліотеці України при УАН; Василь Тодосевич Гришко — історик українського права, в 1930-34 роках співробітник Комісії вивчення історії українського права при ВАУН; Ганна Закревська була одною з провідних учених в Інституті геології ВУАН; Неоніля Кордиш-Головко — науковий співробітник Інституту археології ВУАН; Григорій Махів — керував ґрунтознавчими працями в ВУАН, був усунутий як „ворог народу"; Володимир Міяковський був науковим співробітником УАН, (1919-1929), дійсний член Інституту Шевченкознавства, археографічної комісії та археологічного комітету при УАН; Олександер Оглоблин науковий співробітник УВАН; Лев Окіншевич — в роках 1921-33 науковий співробітник ВУАН, секретар Комісії для вивчення західньо-руського та українського права; Наталя Осадча-Яната — у рр. 1921-26 науковий співробітник Інституту української наукової мови ВУАН; Кость Туркало — редактор технічного відділу цього ж Інституту; Ольга Паловська працювала в біологічній лябораторії ВУАН, Ольга Гудзовська була бібліотекарем в академічній бібліотеці ВУАН.

Звичайно, черед членів Академії в Америці були видатні вчені (як от її перший і теперішній президенти) Михайло Ветухів і Юрій Шевельов, які в своїй праці не були пов'язані з ВУАН у Києві.

Чимало членів Академії були в минулому репресовані, серед них такі: Йосип Гірняк був ув'язнений у концтаборах на Воркуті; Ганна Закревська у роках 1937-38 коло року просиділа у київській тюрмі; Ізидора Косач-Борисова була ув'язнена в концтаборі на півночі Росії (коло Котласа); Григорій Костюк відбув ув'язнення у концтаборах на Воркуті; Юрій Лавріненко був у концтаборі в Норильську; Володимир Міяковський був заарештований 1929 року, відбув п'ять років таборів на далекій півночі Росії; Олександер Оглоблин був ув'язнений в Києві, сидів в одній камері з Іваном Замшею; Петро Одарченко був заарештований 1929 року, етапом вивезений до Алма-Ати на три роки заслання, у грудні 1933 року знову заарештований і засуджений на три роки заслання в Уральську; Артем Орел був ув'язнений; Валентина Радзимовська сиділа в тюрмі у Києві; Кость Туркало кілька разів був заарештований, умовно засуджений в справі СВУ, багато років переслідуваний; Василь Чапленко був заарештований 1930 року, потім переслідуваний, працював у Луганську, Ашхабаді, на Кавказі. Це, мабуть, не всі.

А ще були члени родин репресованих, як от Юрій Луцький, батько якого, провідний громадський діяч, був заарештований большевиками 1939 року і загинув у концтаборі в Котласі.

(Продовження буде)

У ВУГІЛЬНІЙ КОПАЛЬНІ в Японії вибух вогонь, але завдяки сравності рятункової сторожі у катастрофі загинуло тільки 11 вуглекопів, а 466 були врятовані і перевезені до шпиталів на обслідування. Кореспонденти звертають увагу, що це вже третій випадок пожежі в японських копальнях в цьому році і уряд застановяться над створенням спеціяльної комісії для переведення слідства катастроф.

КОМУНО-МОСКОВСЬКА імперія, затривожившись масовим споживанням алькоголю її громадянами, застановляється над введенням системи раціонування продажу спиртних напитків. Російська еміграційна газета „Русская Мисль" пише, що совєтські лідери проголосять плян раціонування вже 10-го травня цього року. Водку в СССР від половини травня можна буде купити тільки за урядові купони. Генеральний прокуратор СССР проголосить незабаром нові зміни в кримінальному кодексі, які передбачають гострі кари проти п'яниць.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Вшанували небуденних артистів

Імпреза ця була проголошена вже два місяці наперед. Мабуть і не було нікого, щоб про цю імпрезу не знав, не бачив промовистих афішів чи летючок. Та сталось інакше, бо якраз у неділю, 31-го березня ц.р., по полудні звіявся холодний, майже гураганний вітер, що приніс зі собою льодово-холодну зливу. Напевно це було причиною, що концерт для вшанування Йосипа Гірняка і Олімпії Добровольської не зібрав стільки глядачів, скільки можна було сподіватись у великому Торонто з нагоди такого ювілею для такого калібру драматичних артистів.

Всетаки прибуло досить шанувальників, що бажали не тільки скласти належний привіт для славних ювілятів, але і бути присутніми на цій справді небуденній імпрезі. Програму виповнили неабиякі виконавці: проф. Валеріян Ревуцький — знавець українського театру, Ростислав Василенко — артист-рецитатор, і Йосиф Гошуляк — відомий оперний і естрадний співак. Акомпаньямент до співу був у досвідчених руках піяністки Тетяни Ткаченко. Афіші і програмки виготовила Ліда Палій.

Програму відкрив артист Василенко, коротко з'ясовуючи життя і діяльність ювілятів, їхню відданість українському театрові в роках під час і зараз же по Першій світовій війні, коли то божественний Лесь Курбас творив свій березільський рай, де життя було драмою, а театр став життям не тільки для нього самого, але і для усього більшого гурта справжніх мистців українського слова, що лунало зі сцени аж до часів злопам'ятного сталінського терору.

Дальшою точкою програми були пісні елегійні і ностальгічні, що їх відспівав у дуже добрій і зворушливій інтерпретації Й. Гошуляк. Самота і жаль за невикористаними молодими літами у пісні Шевченка-Нижанківського „Минули літа молодії" впровадили присутніх на імпрезі у настрій знівечених надій, якими встелене було життя Й. Гірняка і О. Добровольської. Як завжди, ця трагічна пісня дуже промовила до сердець зібраних. Наступні дві пісні, мабуть вперше у Торонто виконувані, були до слів Олександрова; музику до них підложив модерний композитор Юрій Фіяла, тож були повні дисонансів, може не зовсім зрозумілих, одначе не менш драматичних. Останньою піснею цієї точки був „Човен" до слів Гребінки, муз. Лисенка, що теж висловлювала життьові труднощі людини на бурхливих хвилях життя.

Ця остання пісня була наче вступом до дуже гарно опрацьованої доповіді проф. В. Ревуцького з влучною назвою „Нескорені Березільці". Були це особисті спомини-переживання, зустрічі з театром „Березіль", з його геніяльним режисером Курбасом, з його незвичайними акторами, між якими дуже визначалися Й. Гірняк і О. Добровольська. Обоє ювіляти продовжали свою невсипущу працю для української сцени всюди, де занесла їх доля. А носила їх ця жорстока доля і на далеке заслання, і до вимріяного Львова, де була нагода щераз і щераз блиснути, і до переселенчих таборів, і вкінці до театральної студії аж у Ню Йорку. Всюди виявили себе ювіляти як актори, режисери, учителі театрального мистецтва, нарратори казок і сатири, вкінці як письменники-мемуаристи. Таке многогранне життя мало кому судилось, але і заплатили вони за нього немало.

По короткій перерві знову виступив Р. Василенко, що цим разом дав нагоду слухачам перенестися до концтабору в Чіб'ю, куди попав Гірняк по розгромі „Березолю", і як йому довелось працювати в таборовому театрі, де всі були в'язнями: і актори, і глядачі, і навіть таборове начальство. Цю точку закінчували звукозаписи деяких, виконаних Гірняком і Добровольською, рецитацій.

Дальше співав Й. Гошуляк, цим разом теж мабуть дотепер у Торонті ще не виконувану композицію Вериківського „Чернець" до слів Шевченка. І знову було це сумне ствердження пройденого життя, боротьби за свободу, страждань і резиґнації. Можливо, що вибором цієї пісні хотів співак підкреслити невідхильність старости.

І знову Василенко нав'язував до життя ювілятів, до перебування Гірняка і Добровольської у зимному північному Чіб'ю, де навіть веселий начебто нарис українського ярмарку, що його написав колись Вишня (що й самий був в'язнем у Чіб'ю), не викликав у глядачів-в'язнів звичного радісного сміху, а розлився жалем і сльозами.

У цій точці Василенко щераз показав себе як дуже добрий, вдумливий рецитатор, що знає підкреслити кожне слово, щоб зробити його живим образом дійсности. Присутні на залі теж не радувались, а радше тихцем згадували про назавжди пропавший чар ще так недавнього, а вже давнього життя в Україні.

На закінчення імпрези були ще три пісні, відспівані зворушливо і драматично, цим разом добре знані, мелодійні, та всежтаки сумні — „Ой, нагнувся дуб високий" Голубця-Гайворонського, „Тайна" Олеся-Людкевича і „Жита" Олеся-Гнатишина. Й. Гошуляк і тут щераз показав свою повну професійність.

Ще відбулася спільна знімка усіх присутніх шанувальників — виконавців і глядачів — на прибраній портретом ювілятів сцені. Цю знімку передали ювілятам разом із зібраними підписами всіх присутніх.

Це, на нашу думку, гарно подуманий і дуже влучний спосіб вшанування Йосипа Гірняка і Олімпії Добровольської у їхнє 90-ліття. Честь їм і пошана від нас усіх, а організаторам і виконавцям імпрези признання і подяка.

Марія Голод

Ювілей українськомовної школи в Оттаві

У неділю, 17-го лютого ц.р., в столиці Канади Оттаві українськомовна школа під патронатом КУК відзначила десятиріччя свого існування. Ця подія відбулася в залі УКЦеркви св Івана Хрестителя.

Голова батьківського комітету і господар вечора Лев Микитчук запросив присутніх до спільної вечері. До головного стола, прибраного вишивками, засіли І. Михальчук, голова оттавського відділу КУК, о. В. Шевчук, ЧСВВ, парох УКЦеркви св. Івана Хрестителя, В. Пясецький, довголітній член шкільної управи, о. Роман і добродійка Божик, парох УГПЦеркви св. Успення, і господар вечора Л. Микитчук. Після того о. В. Шевчук поблагословив їду, яку приготовили батьки та учителі. Під час вечері присутні мали нагоду поговорити, згадати роки спільної праці на шкільній ниві, обмінятися думками.

Потім з доповіддю про історію школи виступив В. Пясецький. Він подав цікавий нарис про початки школи і тим пригадав слухачам дещо з уже призабутого.

Велике зацікавлення викликав В. Пясецький, коли прочитав листа своєї дружини бл. п. Люби Пясецької-Габрович, писаний до його матері. В листі вона докладно описала, як в її хаті 3-го жовтня 1974 року зібралася група — сім жінок — з маленькими дітьми і після нарад створила першу управу, до якої увійшли Катруся Стефанюк, голова, Валентина Кіт, заступниця, Маруся Руденко, учителька. Ця група жінок „представляла" 10 дітей від двох до п'яти років, які і започаткували українськомовний осередок-садочок, в якому вивчали і удосконалювали рідну мову. Тут їм прищеплювали любов до рідної культури, плекали український патріотизм. Батьки були зацікавлені в тому, щоб їхні діти, поки підуть до публічних англомовних шкіл, дістали всі ці вартості і національну свідомість. Тому батьківський комітет активно співпрацював з учителями, щоб втримати школу на професійному, науковому рівні.

В. Пясецький щиро подякував усім працівникам школи, а особливо учителям.

З цікавістю присутні оглянули фотомонтаж, що його приготовив і висвітлив Ярослав Кіт. Перед очима батьків, учителів та учнів пройшла панорама шкільного життя. Орест Дубас висвітлив сценки з шкільних публічних концертів, на яких виступали учні.

Голова батьківського комітету Л. Микитчук від імені комітету подарував довголітній вчительці, голові шкільної управи Валентині Кіт книжку „Сіль і хліб", як дар пошани і подяки від батьків та учнів за її невтомну працю. Відтак о. Р. Божик молитвою закрив офіційну частину вечора.

Українськомовна школа нині є прийнята оттавською громадою як рівноправна інституція, яка бере активну участь в українському громадському житті столиці. Та успіх цей не прийшов зразу. Від самого початку оттавські парафіяльні школи при УКЦеркві та УГПЦеркві були проти творення одної чисто української школи. Вони погано дивилися на тих батьків, які забирали геть своїх дітей. Громадські організації теж не бажали мати ще одної організації. Оттавський відділ КУК довгий час не звертав на школу уваги і не радо погодився взяти школу під свій патронат.

У 1976 році садочок мав уже 18 дітей, більше ніж парафіяльні школи разом, а в 1977 році була створема перша кляса.

Школа росла. Вчителі та батьки звертали пильну увагу на відзначення свят св. Миколая, Дня Матері, Дня Батька. Ці свята з'єднували батьків та дітей в родинну атмосферу. Рисунки дітей, їх дописи стали появлятися на сторінках журналів „Готуйсь" та „Веселка". Вчителі заохочували дітей до драматичного мистецтва. У березні 1983 року на шевченківському концерті п'єсою про славного кобзаря школа здобула найкращу опінію і похвалу від присутніх.

Осінь 1983 року теж була радісною подією для Юлії Боровської, Ванеси Божилів, Юрка Коса, Борислава і Зоряни Кіт, Мотрі Цмоць. Всі вони, як колишні перші учні українськомовного садочка, вступили на курси українознавства. Сьогодні вони разом з іншими учнями тої школи роблять її однією з кращих у східній частині Канади.

Маючи своїх дітей в одній і другій школі, займаючи позицію шкільного референта при КУК в особі О. Дубаса, батьки українськомовної школи та школи українознавства восени 1984 року з'єдналися під одну шкільну управу. Школами тепер координує один батьківський комітет. Сьогодні українськомовна школа творить собою садочок, школи і курси українознавства. Це є вже Рідна Школа!

Тоді як оттавські молодечі організації і парафіяльні школи переживають кризу — брак українських вчителів, виховників і доросту, Рідна Школа при КУК зростає. Її учні нині вже є активними членами таких організацій як Пласт і СУМК, де вони займають провідні позиції. А це неабияке досягнення десятирічної молодої школи!

Ярослав Кіт

Замість квітів на могилу

сп. п. Евгенії Залевської

пожертвували на потреби Української Вільної Академії Наук у США такі особи:

Олександр Ломацький	$100.00
Марія Дубровська	20.00
Степан і Галина Максимюк	20.00
Дмитро і Клавдія Корбутяк	15.00
М. Остапенко	5.00
Разом	$160.00

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність дня 7-го березня 1985 року наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.

ПАРАСКЕВІЯ КРИЧУК

У цих найтяжчих хвилинах нашого життя ми зазнали багато співчуття і помочі та розради від Приятелів і Знайомих. Цією дорогою складаємо Всім нашу щиру подяку. Щиро дякуємо Панам з Т-ва ім. Драгоманова 224 Відд. Братського Союзу і 316 Відд. Українського Народного Союзу, за несення домовини. П-ні Славі Зелез за зворушливі слова на цвинтарі, як також нашим Приятелям, які прибули з Канади, щоби віддати останню прислугу Покійній. Дякуємо всім за квіти, пожертви на Служби Божі і на добродійні цілі.

Нехай Всевишній нагородить Вас всіх своїми щедрими ласками.

На фонд відзначення 1000-річчя Хрищення України зложили: Марія Холєвчук $25.00, Марія і Степан Грицеляки $20.00, Діянна Гадлак $15.00, Слава і Юліян Кушнірі $10.00, Михайло Яцків $10.00, Меланія і Роман Боднарі $10.00, Александра Пружняк $10.00.

На Жіночий Світ: Оля і Іван Чорнобаі $40.00, Марія Кучма $10.00.

На табори Українського Золотого Хреста: Ольга і Володимир Барани $10.00, Анастазія і Василь Матійчини $10.00, Наталія і Микола Миговичі $10.00, Тамара Білик $10.00, Галя Баран $10.00.

На Оселю ім. Ольжича: Оксана і Бритт Карпентер $25.00, Анна й Іван Федунишини $15.00, Оля Дзера $10.00.

На Бюлетень Українського Золотого Хреста: Ольга Сімкало $10.00, Іванна Блага $10.00, Стефанія і Карло Маньківські $10.00, Теодор Тилявський $5.00.

На „Новий Шлях": Василь Ґой $10.00, Люба і Любомир Білики $10.00, Іван Грицик $5.00.

На потреби Українського Золотого Хреста: Слава і Володимир Зелези $20.00, Ярослава і Микола Стасіви $20.00, Таня і Іван Лехновські $15.00, Анастазія і Мирон Лучанки $15.00, Нуся і Іван Олексики $10.00, Степан Павлишин $10.00, Марія і Іван Мойсеї $5.00, Микола Бараняк $5.00, Лариса Білик-Бернрайтер $5.00, Люба і Григорій Ґалан $3.00, Анастазія Федорійка $2.00

Горем прибиті:

дочка — ОКСАНА КАРПЕНТЕР з родиною
сестра — ОЛЬГА БАРАН з родиною

В неділю, 5-го травня 1985 року, о 9-ій год. ранку в церкві Покрови Божої Матері Бронкс, Н. Й.
буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

за бл. п. РОДИНУ

ДАНИЛЕВИЧІВ

РОМАНА
БОГДАНА
ЯРОСЛАВУ
МАРТУ
ВОЛОДИМИРА

наших незабутніх Приятелів, які трагічно загинули 24-го березня 1985 р. в Торонто, Канада.

ГАННА ГЕРАСИМЕНКО
ОЛЕГ ЛАЩЕНКО

У восьму річницю смерти

св. п. Северина Сапруна

піяніста-віртуоза,
похованого на Hillside Cemetery,
Orient Way, Lyndhurst, New Jersey,
Section E, Lot 63, Grave 7,
у суботу, 4-го травня 1985 року
буде відправлена
Заупокійна Служба Божа
в українській католицькій церкві
міста Беріссо, провінція Буенос Айрес, Арґентіна.
Про молитовну згадку в цей день
за спокій душі св. п. раба Божого Северина
його приятелів і ближчих знайомих
просить один з них.

Ділимося сумною вісткою, що дня 26-го квітня 1985 р., несподівано, упокоївся в Бозі наш Найдорожчий
МУЖ І БАТЬКО

бл. п.

ВАСИЛЬ КОПАЧ

народжений 7-го вересня 1919 р. в с. Ріпчичі, Дрогобицької области в Україні, кол. член СУМ в Англії, член УСВТ „Чорноморська Січ" і Українського Народного Союзу.

ПАРАСТАС — у вівторок, 30-го квітня 1985 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юньйон.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу, 1-го травня 1985 р., о год. 9-ій ранку з того ж заведення і української католицької церкви св. Івана Хрестителя на цвинтар Галівуд Меморіял в Юньйон, Н. Дж.

У глибокому смутку:

дружина — ГЕЛЬҐА
дочки — ВІРА, СИЛЬВІЯ, ЛІНДА
Сестри і Брат в Україні

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що у вечірніх годинах, дня 27-го квітня 1985 року у Чикаґо, Ілл. упокоїлась в Бозі наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.

Галина з Несторовичів Бурко

вдова по бл. п. проф. Дмитрові Буркові

ПАРАСТАС — у понеділок, 29-го квітня 1985 р., о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Музика і Син.

ПАНАХИДА — у вівторок, 30-го квітня 1985 р., о год. 7-ій веч. в тому ж похоронному заведенні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу, 1-го травня 1985 р., о год. 9-ій ранку з того ж заведення до собору св. Володимира й Ольги, а звідтам на цвинтар св. Миколая.

Горем прибиті:

дочка — ОРИСЯ ГОРОДИЛОВСЬКА
внучка — ЗІРКА з чоловіком МИРОСЛАВОМ СМОРОДСЬКИМ
внучка — ЛЯЛЯ з чоловіком РОМАНОМ КОЗИЦЬКИМ
правнучки — ТАНЯ й ОЛЯ
ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і Бразилії

З діяльності СУА в Клівленді

Союз Українок Америки в місті Клівленд, Огайо, вже в перших трьох місяцях цього року зумів влаштувати кілька цікавих імпрез.

Завдяки старанням Дарії Городиської, мистецька референтура влаштувала виставку вишиваних сорочок. Виставка тривала цілий місяць — від 17-го лютого до 17-го березня і багато чужинців мали нагоду оглянути її.

Марія Течер, голова 60-го відділу, запросила Ольгу Колянківську із презентацією „Страстей Христових" Василя Курилика в днях 8-го і 9-го березня. Були показані 177 образів Христових Страстей із читанням мистця слова Василенка. На жаль, не досить багато громадян скористало з цієї нагоди, щоб побачити шедеври видатного українського мистця.

Культурно-освітня референтура в особі мисткині Неоніли Винярської 17-го березня організувала доповідь про мистецький рід Кричевських — три покоління мистців-малярів світового маштабу. Вона спеціяльно наголосила заслуги першого покоління — братів Висиля і Федора Григоровичів, що залишили незнищимий слід на українській культурі. Друге покоління — Василь і Микола, обидва сини Василя Григоровича, та дружина Василя Васильовича, Олена. Дочка Василя і Олени Кричевських, Катерина Росандіч — це вже третє покоління.

Прелегентка поділили доповідь на три частини і розмежувала їх показом старанно підібраних прозірок з творів кожного члена роду. Н. Винярська щедро поділилася із слухачами своїм глибоким знанням творчості цієї родини. А слухачів було багато. Майже стільки скільки могло зміститися у домівці СУА, що на той вечір перетворилася на картинну галерію.

Не пощастило дістати картини Федора, але завдяки клівлендському Українському Музеєві-Архівові були дві картинки Василя Григоровича. Було багато картин Миколи, Василя Васильовича та Катерини Росандіч. Були також дві олії Олени Кричевської (одна з них — власність Музею-Архіву). На столах були розкладені журнали із статтями про Кричевських, книжки, листівки, а навіть українські гроші, що були виготовлені за проєктом Василя Григоровича (також власність Музею-Архіву).

Шкода, що участь в імпрезі, силою факту, була обмежена до тих, що розуміють українську мову. Отримані інформації могли б стати гордістю за приналежність до того самого народу, що й Кричевські.

ОММ

Владика Роберт Москаль в Ст. Пітерсбурзі

Неділя, 10-го березня, залишиться надовго в пам'яті українців-католиків в Ст. Пітерсбурзі, Фльорида.

До парафії св. Богоявління Господнього загостив Владика Роберт Москаль на першу канонічну візитацію. Парохіяни і гості вже в ранішніх годинах зібралися коло церкви. Від парафіяльного дому до церкви уставився ряд — сестрицтво княгині Ольги, запрошені лицарі Колюмба та вірні. При вході до церкви Даруся Джансон, зодягнена в народний одяг, і голова церковного комітету Іван Когут привітали Владику хлібом і сіллю, а малий Степанко Черкас подав Владиці китицю рож.

Владика Роберт увійшов в церкву і в сослуженні о. пароха Я. Федика, канцлера о. Т. Саюка, о. митрата Д. Ґреська і о. д-ра Комара з Канади почав Службу Божу. Запанував молитовний настрій і понеслися перед престіл Всевишнього прошення за нашу Церкву, вірних і поневолений нарід. У своїй проповіді Владика закликав до взаємної любови, пошани, терпеливости.

По Службі Божій всі перейшли до гарно прибраної залі. Владика і священики засіли при головному столі, при якому були теж запрошені гості — парох карпато-руської церкви о. Ференц, о. Бернард, брат Майк і голова церковного комітету І. Когут. Владика разом з присутніми відспівав „Отче Наш" і поблагословив їду, яку приготовили Барбара Дробіш і Юлія Вертипорох. Парох о. Федик підніс товст на честь Владики Роберта і присутні відспівали грімке „Многая Літа". До смачного обіду приґравала на акордеоні українські мелодії панна Хшановська.

Владика у своєму слові похвалив церковну громаду, яка в короткому часі потрапила розбудуватися, і побажав успіхів у праці в згоді і мирі.

Після обіду хор „Україна" під диригентурою проф. Тритяка при акомпаніяменті проф. Омельського і смичкового квартету в складі пані Бучинської і панів Жмуркевича, Павлишина і Тритяка відспівав кілька пісень, опісля товстмайстер І. Когут представив Владиці голів церковних і світських товариств, які по черзі підходили, складаючи привіти і дар любови. Серед них була теж головна радна УНСоюзу Гелен Олек-Скат з мужом.

На прощання о. Парох Федик подякував Владиці за візитацію і запросив частіше приїздити. По бенкеті вірні мали нагоду поговорити з Владикою, між присутніми були давні знайомі Владики, що пам'ятали його ще студентом.

Парафіянин

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Шевченківські святкування в Клівленді

Давно ввійшло уже в традицію, що Шевченківські святкування відзначаються тут силами нашої молоді із шкіл українознавства, молодечих організацій та кобзарських ансамблів.

Цьогорічні святкування підготовляв окремий комітет під патронатом Українських Злучених Організацій під проводом д-ра Ігоря Махлая, а точки, які входили в програму концерту, підготовили школа українознавства Т-ва „Рідна Школа", Рідна Школа ім. Тараса Шевченка при українському православному соборі св. Володимира, цілоденна школа св. Йосафата, школа гри на бандурі ім. Григорія Китастого, Організація Української Молоді „Пласт" і Спілка Української Молоді. Шевченківські святкування відбулися в авдиторії Свято-Покровського парафіяльного осередку в неділю, 10-го березня ц.р. Розпочались вони вступним словом голови Комітету д-ра Ігоря Махлая, а першою точкою в програмі був виступ хору учнів школи українознавства під керівництвом мґр Стефанії Стефанюк, який виконав дві композиції Михайла Гайворонського „Поклін тобі, Тарасе!" й „Україна".

Дбайливо опрацьоване й належно виголошене святочне слово пластуна Левка Голубця вказувало на силу Шевченкового слова й на його постійний вплив на формування поколінь української нації. Дві народні пісні „Думи мої" й „Сонце низенько", що їх виконали інструктори й учні клівлендської школи гри на бандурі ім. Григорія Китастого, прозвучали ритмічно й гармонійно. Вдалою була інсценізація Шевченкового „Великого льоху" у виконанні юначок пластового куреня ім. княгині Ольги.

Черговими точками був виступ хору школи при Свято-Володимирському соборі під керівництвом Л. Остапович, який відспівав три пісні: „Тече вода із-за гаю", „Зацвіла червона калина" й „Ой, весела річенька", а деклямація віршів „Могила" Бориса Грінченка і „Думка" Тараса Шевченка виконували Таня Сулим, Ліса Кокі й Петро Самійленко.

Сценічну картину з життя Тараса Шевченка виконали учні школи св. Йосафата, а пісню „Нащо мені чорні брови" Шевченка-Гайворонського відспівав дівочий хор „Рідної Школи". Із двома фортепіяновими сольовими точками композицій Моцарта й Бетговена виступила Лин Ваврик, а уривки з Шевченкових історичних поем збірно рецитував рій старших юнаків „Верховинці" з Осередку СУМА ім. гетьмана Богдана Хмельницького. Програму закінчено виступом ансамблю школи гри на бандурі ім. Григорія Китастого з дуетом Люби й Ірини Завадівських, , які виконали три пісні: „По діброві вітер віє", „Зійшов місяць" та „Зоре мою вечірняя" Шевченка-Степового.

Вдало складену програму концерту молоді в поклоні Великому Кобзареві України закінчено співом українського національного гимну.

СМБ

Честерська громада в поклоні Шевченкові

За старанням місцевого Відділу УККА та під його патронатом українська честерська громада пом'янула нашого національного пророка та безсмертного генія Тараса Шевченка святочним концертом, що відбувся в неділю, 31-го березня ц.р., в авдиторії цілоденної школи при УКЦ Св. Духа.

Виконавцями концерту були представники майже всього українського громадянства. В цьогорічних святкуваннях роковин Т. Шевченка взяли участь також члени трьох українських баптистських церков — з Крумлину біля Честеру та з Філядельфії зі своїми пасторами Ярославом Папроцьким і Іваном Ковальчуком.

Ці три церковні громади створили гарний мужеський хор, який під проводом Івана Ковальзецького відспівав дві пісні: „Молитву за рідний край", слова С. Бичковського, і „Нас кайдани не злякають", слова того ж автора. Крім хору члени згаданих церков взяли масову участь в концерті і становили майже половину глядачів на залі.

Концерт розпочато співом „Заповіту" Шевченка, який виконали присутні при активній допомозі кількох членів мішаного хору.

Святочне слово про Кобзаря українською мовою відчитав Адріян Захаріясевич, студент 12-ої кляси Арчмир Гайскулу в Вілмінґтоні.

Подібний реферат про Шевченка англійською мовою читала з глибоким чуттям та гарною дикцією Дарія Малецька-Рустарк. Прелеґентка проаналізувала життя поета, його страдання, звернула увагу на поетичну творчість, в якій він оплакував долю свого народу, закликаючи його до чину, до повстання проти російського царату. Поетична творчість Шевченка становить неоціненний скарб, який поет залишив для свого народу.

Поему Т. Шевченка „Думи мої, думи мої..." віддеклямував з великим почуттям інж. Андрій Забродський.

Всі точки програми були старанно підготовані і виконані по мистецьки.

Свято закінчено відспіванням українського національного гимну.

Після цього голова Управи Відділу УККА інж. Володимир Кузик подякував виконавцям програми, а головно дорогим гостям з Філядельфії, які, не зважаючи на далеку віддаль, взяли масову участь в наших святкуваннях і в цей спосіб виповнили заповіт Шевченка пом'янути його „незлим, тихим словом".

Потім він оголосив рішення Управи Відділу УККА, яким призначено одноразову стипендію для Йосифа Шупи, студента семінарії у Стемфорді і передав чека на суму 1,000 долярів матері стипендиста.

Мгр Володимир Сич

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ДЖЕЙМС КЕРОЛ ЛАВРИНІВ, член УНС Відд. 456-го ім. Б. Хмельницького в Тіммінс, Онт., померла 3-го лютого 1985 року на 29-му році життя. Нар. 1955 року. Членом УНС стала 1980 року. Залишила у смутку мужа Ореста, дочку Келлі, сина Петра і сестру Рут. Похорон відбувся 5-го лютого 1985 року на цвинатарі Меморіял в Тіммінсі, Онт.

Вічна Їй Пам'ять!

Богдан Лавринів, секр.

МИХАЙЛО БОХОНОК, член УНС Відд. 334-го ім. І. Франка в Клівленді, Огайо, помер 7-го лютого 1985 року на 65-му році життя. Нар. 1920 року в Клівленді. Членом УНС став 1945 року. Залишив у смутку дружину Стефанію, двох братів, дві сестри і дальшу родину. Похорон відбувся 11-го лютого 1985 року на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефанія Бохонок, секр.

ДМИТРО ГАВРИШ, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл., помер 8-го лютого 1985 року на 72-му році життя. Нар. 2-го листопада в Надвірній, Зах. Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Антона, доньку Марію Антос з родиною та дальшу родину і приятелів. Похорон відбувся 11-го лютого 1985 року на цвинтарі Квін оф Гейвен, в Гиллсайді, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Семків, секр.

ЛЮДМИЛА РУБЕЛЬ, член УНС Від. 430-го Т-ва „Дністер" у Філядельфії, Па., пом. 8-го лютого 1985 року на 80-му році життя. Нар. 1905 року в селі Городець, Сарни, Україна. Членом УНС стала 1969 року. Залишила у смутку доньку Евгенію з мужем і внуком.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Кнігницький, секр.

РОЗА БОГАЧЕНКО, член УНС Відд. 235-го ім. св. Михаїла в Россфорді, Огайо, померла 9-го лютого 1985 року на 88-му році життя. Нар. 1897 року в Добровлянах, Зах. Україна. Членом УНС стала 1938 року. Залишила у смутку синів Миколу і Едварда; доньок Стеллу і Анджелю, семеро внуків і п'ятеро правнуків. Похорон відбувся 12-го лютого 1985 року на цвинтарі Кальварії в Толідо, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Бобер, секр.

КАТЕРИНА ҐЕДЗИК, член УНС Відд. 136-го ім. С. Бандери в Чикаго, Ілл., померла 21-го вересня 1984 року на 93-му році життя. Нар. 1891 році в Україні. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку дочок Софію Баничак, Марію Комар і сина Стефана з родинами та ближчу і дальшу родину в Америці, Україні і Польщі. Похорон відбувся 26-го вересня 1984 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

о. ВОЛОДИМИР ЖОЛКЕВИЧ, член УНС Відд. 408-го ім. А. Шептицького в Торонто, Онт., помер 12-го січня 1985 року на 79-му році життя. Нар. 1906-го року в селі Лесівка, Україна. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку дружину Наталію та доні Оксану Криховецьку і Христю Воробець з родинами. Похорон відбувся на цвинтарі Парк Лови в Торонто, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!

о. д-р Мирон Стасів, секр.

ІВАН ГАСИН, член УНС Відд. 422-го ім. С. Петлюри у Філядельфії, Па. помер 1-го лютого 1985 року на 68-му році життя. Нар. 1916 року. Членом УНС став в 1967 році. Залишив у смутку дружину Соню, дочок Варвару і Лінду, брата Геррі і сестру Анну. Похорон відбувся 6-го лютого 1985 року на цвинтарі св. Гробу у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ІВАН ВЕСЕЛИК, член УНС Відд. 45-го Т-ва „Любов" у Філядельфії, Па., помер 1-го лютого 1985 року на 66-му році життя. Нар. 8-го жовтня 1918 року у Філядельфії, Па. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку сестру Ольгу Кейн. Похорон відбувся 6-го лютого 1985 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Оксана Бабич, секр.

ІВАН ШУБОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 7-го ім. Д. Капітули в Мек Аду, Па., помер 4-го лютого 1985 року на 70-му році життя. Нар. 17-го вересня 1914 року в Мек Аду, Па. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку сестру Марту Шубовську, братів Миколу і Степана. Похорон відбувся на українськім католицькім цвинтарі св. Марії в Мек Аду, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Гелен Словік, секр.

СТЕПАН ПІНДОР, член УНС Відд. 102-го ім. свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо, помер 5-го лютого 1985 року. Нар. 8-го січня 1924 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС став 1944 року. Залишив у смутку дружину Мейбел, сина Роналда, дочку Патріцію, братів Володимира і Андрія; сестру Гелен Ганич і 4-ох внуків. Похорон відбувся 7-го лютого 1985 року на цвинтарі Меморіял Ґарденс у Форт Маєрс, Фла.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Бобечко, секр.

ДМИТРО СМЕРЕК, член УНС Відд. 451-го ім. Т. Шевченка в Ґримзбі, Онт., помер на 64-му році життя. Нар. 1921 року в Канаді. Членом УНС став 1962 року. Залишив у смутку батька Михайла, братів Степана, Василя і Миколу з родинами; сестер Марію Кулик, Катерину Паламар і Анну Боротто з родинами. Похорон відбувся 13-го лютого 1985 року на цвинтарі Квінс Лови в Ґримзі.

Вічна Йому Пам'ять!

Єфим Ю. Омельченко, секр.

ОЛЬГА АНТОНЯК, член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" у Філядельфії, Па., померла 10-го лютого 1985 року на 75-му році життя. Нар. в Україні. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку доньку Стефу Чаплинську з мужем Богданом, внуків Ренату і Лідушо та сестру Галину Попель. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі у Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Кнігницький, секр.

ДОРОТА ШЛАПКОВСЬКА, член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш., померла 11-го лютого 1985 року на 72-му році життя. Нар. 1912 року на Буковині. Членом УНС стала 1956 року. Залишила у смутку мужа Стефана, сина Френка Крамарчука, одну внучку і племінника Била. Похорон відбувся 14-го лютого 1985 року на цвинтарі Ґрендловн у Дітройті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Стелла Федик, секр.

СТЕФАН КОСТЮК, член УНС Відд. 463-го ім. Лесі Українки в Ошаві, Онт., помер 11-го лютого 1985 року на 62-му році життя. Нар. 1923 року в Брантфорді, Онт., Канада. Членом УНС став 1980 року. Залишив у смутку дружину Марію, одного сина і одну дочку, 3-ох братів, маму і одного внука. Похорон відбувся 15-го лютого 1985 року на цвинатарі Юніон, в Ошаві, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Хомин, секр.